

ICCHAK RUCHLEJMER

ur. 1932; Kazimierz Dolny

Miejsce i czas wydarzeń	Kazimierz Dolny, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Kazimierz Dolny, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa, Holocaust, rodzina, Żydzi w Kazimierzu Dolnym, żydowski dom dziecka w Lublinie, żydowski dom dziecka w Pietrolesiu, emigracja do Izraela

Urodziłem się w Kazimierzu Dolnym

Urodziłem się w Kazimierzu [Dolnym]. Moja rodzina [pochodziła] z wioski Lubomirka, niedaleko od Kępy Choteckiej. Jak wybuchła wojna, byłem w Kazimierzu, bo mój tatuś miał folwark. Tatusia z nami nie było, tylko mamusia, pierwszy rok [wojny] byliśmy w Kazimierzu. Jak zlikwidowali getto, moja mamusia wzięła mnie i moją siostrę, ja miałem osiem, siostra miała trzy lata, i uciekła na wioskę Lubomirkę, bo tam miała rodzinę.

[Niemcy] [zabili] Żydów z wioski, [wtedy] mama wzięła nas i uciekliśmy na drugą stronę Wisły. Tam była jakaś wioska, nazywała się Chotcza, byliśmy tam jakiś czas. Pamiętam, że chorowaliśmy na tyfus, ja i mama. [Kiedy Niemcy] zabili mieszkańców [Żydów z wioski], [wtedy] mama wzięła nas i wróciliśmy do Lubomirki. Tam zaczęliśmy się chować, na polach, zimą Polacy nas w stodołach [ukrywali], tak przeżyliśmy.

Jak się skończyła wojna, to byliśmy w okolicy wioski, gdzie mama się urodziła. Mama wzięła nas do Lublina, [tam] ona nie mogła opiekować się nami [i] oddała nas do domu dziecka. W domu dziecku w Lublinie nie byłem długo, może miesiąc. Wzięli nas wszystkich, całą grupę dzieci i wyjechaliśmy na Dolny Śląsk do Pietrolesia [Pieszycy]. W tym domu dziecka było nam bardzo dobrze.

Jak był pogrom w Kielcach, to u nas, w domu dziecku, postawiono dwóch żołnierzy. Wtedy nas wzięli do Czech, z Czech do Austrii, z Austrii do Niemiec, w Niemczech zrobili nam lager dla dzieci żydowskich. Z Niemiec [wyjechaliśmy] do Włoch i przyjechaliśmy [do Izraela].

Data i miejsce nagrania	2017-12-03, Hajfa
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"